

Het zetten en trekken van damwanden brengt risico's met zich mee. De belangrijkste risico's zijn harde wind (waardoor planken lastiger te manoeuvreren zijn), uit de haak schietende planken, matige persoonsbegaanbaarheid van het werkerterrein (bijvoorbeeld bij fluideren), het omvallen van de funderingsmachine en de blootstelling aan lasrook en UV-straling door diverse las- en brandwerkzaamheden. Speciale aandacht verdienen zeker de situaties bij saneringsputten/in verontreinigd(e) grond(water).

gevaar/risico	wat kun je doen? / mogelijke maatregelen	meer info?*
Algemeen	<ul style="list-style-type: none"> - voer altijd een LMRA uit - doe en noteer altijd de interne opstellingskeuring - wees altijd op de hoogte van de lokale VGM-regels, terreinvoorschriften en bedrijfshulporganisatie (aanwezigheid EHBO-koffer, brandblusser, mobiele telefoon, alarmkaart) - maak duidelijke afspraken over taakverdeling en communicatie (wie en hoe) - spreek elkaar aan op onveilige handelingen 	<p>1.4 1.10 1.5/1.8</p> <p>1.4, 1.5</p> <p>1.1</p>
Verontreinigd(e) grond(water) algemeen	<ul style="list-style-type: none"> - werk in geval van verontreinigd(e) grond(water) volgens het VGM-plan - bij ontbreken van een VGM-plan: <ul style="list-style-type: none"> · controleer vooraf (bij je uitvoerder of de uitvoerder van de opdrachtgever) of de grond "schoon" is · wees altijd alert op verdachte kleuren of geuren · bij verdachte kleuren of geuren: direct stoppen, het risicogebied verlaten en contact opnemen met je leidinggevende - gebruik PBM: volgens VGM-plan 	<p>1.5</p> <p>1.6</p> <p>5.14 5.14</p> <p>5.7</p>
Verontreinigd(e) grond(water) – extra aandachtspunten bij trekken damwand	<ul style="list-style-type: none"> - tijdens het trekken van de damwand moet het contact met de grond/het grondwater te allen tijde vermeden worden; - betreffende de grond die aan de damwand zit: er moet eerst duidelijkheid zijn of deze grond "schoon" is. Zo nodig moet deze grond eerst onderzocht worden - pas wanneer zeker is dat de grond schoon is, kunnen de damwanden terug naar de werf gebracht worden. Is de grond niet schoon of wanneer je dit niet zeker weet, moeten de damwanden ter plekke schoongemaakt worden - het kan zijn dat het schoonmaken met extra veiligheidsmaatregelen (saneringsoveral, meetapparatuur enz.) moet gebeuren - bovenstaande punten moeten in het VGM-plan opgenomen zijn en van tevoren met de ploeg besproken worden 	<p>5.22</p> <p>1.6</p>

gevaar/risico	wat kun je doen? / mogelijke maatregelen	meer info?*
Fysieke (over)belasting	<ul style="list-style-type: none"> - gebruik de aanwezige (en gekeurde) hulpmiddelen. Laat zoveel mogelijk de kraan/shovel het werk doen - wissel de werkzaamheden af (met elkaar) - vermijd zoveel mogelijk ongunstige werkhoudingen - gebruik PBM: beschermende kleding, werkhandschoenen 	<p>5.5.1</p> <p>5.5.5</p> <p>5.7.1/5.7.5</p>
Struikelen, uitglijden, vallen	<ul style="list-style-type: none"> - oplossingen om valrisico verder te voorkomen, moeten nog nader worden uitgewerkt in samenwerking tussen werkgevers en werknemers in de funderingsbranche - zorg te allen tijde voor collectieve valbescherming zoals randbeveiliging en leuning voor zover dit mogelijk is - markering/afzetten sleuven en putten - werkterrein vlak voorzien van zandlaag, voldoende draagkrachtig en vrij van drek, uitsteeksels en water. Let speciaal op bij fluïderen - loop niet onnodig over de gording - werkplek netjes houden, geen voorwerpen laten rondslingeren - gebruik PBM: goed veiligheidsschoeisel (goed profiel) en bij werken op hoogte en/of op risicovolle plaatsen is passende persoonlijke valbeveiliging (harnas, lijn en valdemper) verplicht als collectieve valbescherming ontbreekt 	<p>5.1</p> <p>1.11/5.5.3</p> <p>5.3</p> <p>5.7.3/5.7.8</p>
Bekneld raken	<ul style="list-style-type: none"> - houd zicht op elkaar - oplieren kabels recht op trommel - niet direct voor of achter de rupsen gaan staan - goede communicatie met de machinist - tijdig afstand nemen 	<p>5.17</p> <p>5.16</p> <p>1.6</p> <p>5.17</p>
Vallende voorwerpen	<ul style="list-style-type: none"> - bij valbereik over openbaar terrein verkeersregelaar inzetten - doe een visuele controle op losse gereedschappen/voorwerpen - gebruik bij het werken met stalen damwand de juiste manier van borgen - gebruik bij het werken met stalen damwand een veiligheidsstrop met kniestuk, waarbij de minimale afstand van het ronde of ovale snijgat tot bovenkant plank 5 cm bedraagt, - bij betonnen damwand: bij het ophijsen van betonnen damwand van een horizontale naar een verticale positie mag je nooit gebruik maken van kettingen of hijsbanden, alleen geschikte rijgstropen of grommers zijn toegestaan - vermijd bomen en overhangende takken - gebruik PBM: veiligheidshelm 	<p>5.8/3.5/3.6</p> <p>5.22</p> <p>5.22</p> <p>5.22</p> <p>5.7.2</p>
Omvallen funderingsmachine	<ul style="list-style-type: none"> - werkterrein droog, vlak met voldoende draagvermogen, op 1 niveau zonder sleuven en/of obstakels - omstanders buiten valbereik funderingsmachine houden - bij uitgraven bouwput, de helling t.b.v. in- en uitrijden en breedte controleren - indien noodzakelijk draglineschotten gebruiken met de juiste benodigde afmetingen 	<p>1.11/5.2.3</p> <p>5.8</p> <p>5.2.3</p> <p>5.2.3</p>

gevaar/risico	wat kun je doen? / mogelijke maatregelen	meer info?*
Elektrocutie, schade aan kabels en leidingen	<ul style="list-style-type: none"> - check KLIC-melding (houd rekening met mogelijke kabels en leidingen in de grond/gebruik het "kabel-en-leidingvrij tracé-formulier") - zorg voor een goed zicht bijvoorbeeld bij bovengrondse obstakels. Markeer de werkplek en hanteer afstand - stop werkzaamheden bij onweer. Algemene regel: 10 tellen tussen lichtflits en donderslag is ongeveer 3 kilometer afstand - eventueel draglineschotten gebruiken met de juiste benodigde afmetingen 	<p>5.20</p> <p>5.6.3</p> <p>3.11/5.15</p> <p>5.2.3</p>
Brand- en/of ontploffingsgevaar	<ul style="list-style-type: none"> - voorkom het vrijkomen van brandbare stoffen en/of gassen in de directe nabijheid van het werk - zorg bij iedere activiteit voor een brandblusser binnen handbereik 	5.9.4
Gehoorschadiging	<ul style="list-style-type: none"> - gebruik geluiddempend materiaal - zo veel mogelijk uit buurt van geluidsbron blijven - gebruik PBM: gehoorbescherming 	5.6.1 5.7.4
Schadelijke (uitlaat)gassen, stoffen	<ul style="list-style-type: none"> - zet indien mogelijk de motor uit en voorkom onnodig hoge toerentallen - werk zoveel mogelijk met de wind in de rug en probeer de afstand tot de verbrandingsmotor zo groot mogelijk te houden - houd de deur van de cabine zoveel mogelijk gesloten - plaats verbrandingsmotoren zoveel mogelijk buiten een (semi-) besloten werkomgeving/bouwput, voer uitlaatgassen hoog af en/of ventileer voldoende - kijk voor meer maatregelen aangaande het verminderen van blootstelling aan gevaarlijke stoffen in de Arbocatalogus via deze link. - zorg voor een werkende slangbreukbeveiliging - controleer hydrauliekleidingen en -koppelingen op beschadigingen en vervang deze zo nodig - gebruik PBM: eventueel adembescherming 	<p>5.4.1</p> <p>5.4.1</p> <p>5.4.1</p> <p>3.1</p> <p>1.10/5.2.2</p> <p>1.10/5.2.2</p> <p>5.7.7</p>
Onveilige middelen/gereedschappen	<ul style="list-style-type: none"> - gebruik alleen goedgekeurde middelen/gereedschappen - controleer voor gebruik alle middelen/gereedschappen op beschadiging, missen onderdelen e.d. - voorkom overbelasting van hijs- en hefmiddelen 	<p>5.21</p> <p>5.21</p> <p>5.21</p>

gevaar/risico	wat kun je doen? / mogelijke maatregelen	meer info?*
Las- en brandwerkzaamheden	<p>Algemeen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brandblusser binnen handbereik en gekeurd - verwijder of bescherm los, brandbaar materiaal - zorg voor voldoende ventilatie en afzuiging - gebruik PBM: lasoverall, lashandschoenen, laskap met overdruk, veiligheidsschoeisel <p>Autogeen lassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reduceerventielen op de juiste waarde instellen - afsluiters van de cilinders volledig openzetten - juiste brander gebruiken - controleer alle slangen op uitdroging, scheurvorming en ouderdom (vervaldatum - maximaal 3 jaar) - zeker flessen tegen omvallen - houd de flessensleutel bij/op de afsluiter <p>Elektrisch lassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zorg dat apparatuur in goede staat van onderhoud is - scherm spanning voerende delen goed af - zorg ervoor dat de stroomsterkte goed leesbaar is - stel de stroom goed in 	<p>5.18/5.19</p> <p>5.9.4</p> <p>5.9.4</p> <p>5.18</p> <p>5.7.1/5.7.5/5.7.7/ 5.7.3</p> <p>5.19</p> <p>5.18</p> <p>5.18</p> <p>5.18</p> <p>5.2.2</p> <p>5.18</p> <p>5.18</p> <p>5.19</p> <p>5.2.2</p> <p>5.18</p> <p>5.18</p> <p>5.18</p>

* In het Vakboekje Veilig Funderen, tweede ongewijzigde druk, 2014, ISBN: 978-90-819180-0-8, is nog meer informatie te vinden. Te bestellen via www.funderingsbedrijf.nl. Deze tabel is ontleend aan het Vakboekje Veilig Funderen, hoofdstuk 2.9.